

เทศกาลของเวียดนาม ตอนที่ ๒

ขนมไหว้ในเทศกาลไหว้พระจันทร์ของเวียดนามที่เป็นของพื้นบ้านจริง ๆ เป็นขนมที่ทำง่าย ๆ จากแป้งบด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวเจ้า หรือข้าวโพด หรือมัน นำนมใส่ถ้วย หรือบางทีก็ห่อด้วยใบตอง โรยถั่วลิสง แล้วนำไปนึ่งสุก ขนมนี้เรียกว่า bánh dúc *บิ๊ญ ดู๊ก* นอกจากนี้ ยังมี

ขนมพื้นบ้านอีกอย่างหนึ่งซึ่งในบางท้องถิ่นใช้ไหว้เหมือนกัน คือ bánh đa kê *บิ๊ญ ดา เค* ถ้ายกขนมเบื้องหรือข้าวเกรียบว่าของไทย

เนื่องจากเป็นธรรมเนียมอันรับมาจากจีน ทำให้เวียดนามก็รับเอาตำนานที่มาจากเทศกาลไหว้พระจันทร์ของจีนมาด้วย โดยเฉพาะตำนานเรื่องนางฉางเอ๋อ ซึ่งก็คือกำเนิดเทพธิดาแห่งดวงจันทร์และการบูชาดวงจันทร์นั่นเอง หรือแม้แต่เรื่องเล่าเกี่ยวกับขนมไหว้พระจันทร์ในสมัยที่จีนต่อสู้ปลดแอกการปกครองของพวกมองโกลในกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ เพื่อมีให้ศัตรูสว่างรู้หรือจับได้ พวกจีนสื่อสารลับกันด้วยการนำหนังสือชนิดต่าง ๆ ใส่เข้าไปในขนมไหว้พระจันทร์นี้เอง เวียดนามก็รับเอาตำนานนี้มาเช่นกัน ส่วน

เวียดนามเองมีตำนานพื้นบ้านเกี่ยวกับเทศกาลกลางฤดูใบไม้ร่วงของคนเช่นกัน แต่ดูเหมือนจะนำเค้าเรื่องมาจากนางฉางเอ๋อของจีนมากกว่า ตำนานมีว่า ชายคนหนึ่งชื่อว่า Chú Cuội *จู กว๊วย* หมายถึง ลุงก๊วย เขาโชคไม่ดีไม่มีศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้นสามารถนำไปขายวิชาโรลได้ทุกชนิด แต่ห้ามไม่ให้คนไปถ่ายทอดที่โลนตันไม้ วันหนึ่งภรรยาของเขาชื่อ Chì Hàng *จี้ หั่ง* หมายถึง นางหั่ง เกิดเคลือบขี้หอมคั่งค้าง ได้ไปนั่งถ่ายที่โลนตันไม้ ในขณะที่กระทำการเช่นนั้น ต้นไม้สูงใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ จนไปถึงดวงจันทร์ ทำให้นางต้องขึ้นไปอยู่บนนั้น ไม่ได้กลับลงมาจนตลอดชีวิต เท่ากับเป็นการลงโทษนางที่ได้ทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของต้นไม้

เรื่องจูก๊วย-จี้หั่ง ของเวียดนาม ไม่ได้มีความสวยงามโรแมนติกอย่างเรื่องฉางเอ๋อของจีน แต่ก็สะท้อนภาพความเป็นพื้นบ้านของเวียดนามได้ดี ซึ่งให้ความขบขันและมีคติสอนคนให้รู้จักเคารพในกฎเกณฑ์ของชุมชน ปัจจุบันเรื่องเล่าที่เป็นตำนานพระจันทร์ของเวียดนามนี้ยังอยู่อย่างมีชีวิตชีวา เพราะมีการถ่ายทอดส่งผ่านโดยศิลปะการแสดงพื้นบ้านตลอดเวลา รวมทั้งการจัดทำเป็นละครเวทีแสดงในงานฉลองวันเด็กจุงซูให้เด็ก ๆ ได้ชมด้วย

เรื่องเกี่ยวกับเทศกาลไหว้พระจันทร์ในเวียดนามนี้ยังมีคือคราวหน้า.

พรวิมล ฮันตระกูล เขียน
ชลธิชา สุนทรุญ สรุปล